

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová / ~~bakalářská~~

Posudek: ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a): Mgr. Karolína Jiráková

Práci předložil(a): Bc. Jakub Wichs

Název práce: Řekové a smrt. Smrt aoida.

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cíl práce jednoznačně naplněn byl. Jak sám autor píše (například v úvodu na straně 1 a potvrzuje postupem v celé své práci), za pomoci dialektického vztahu mezi živým a mrtvým v homérských textech ukazuje nejen postavení řeckého člověka ve světě, ale situaci člověka vůbec. Děje se tak na několika významových úrovních, k čemuž diplomanta vedou i různé úrovně obou vybraných epických básní. Aktualizace tématu se diplomantovi daří díky jeho svěbytnému čtení homérské epiky, ve kterém dochází ke kombinaci postmoderního přístupu a existencionalního postoje ke světu. Je nutno předeslat, že zvolený klíč, skrze který se diplomant k textům dostává, je originální a přináší zajímavé výsledky.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Téma je náročné, nicméně vhodné pro závěrečnou kvalifikační práci oboru. Je zřejmé, že diplomant učinil správnou volbu tématu v kombinaci s volbou vedoucího práce, který je u nás jedním z nejpovolnějších odborníků na homérský svět. Náročnost tématu je spojena s nutností obsáhlého studia zásadních děl, které proměnily podobu homérských studií. S jejich četbou a pochopením se diplomant zdatně vypořádal, jak je vidět především na kapitole číslo 2 (s. 4–14), což poskytuje jeho práci stabilní základnu.

Je to právě tvůrčí přístup diplomanta, který z práce činí zajímavý celek. Z hlediska antických studií nepřináší práce nic nového. Ale díky svěbytnému čtení se práce stává zajímavým počinem na poli humanitních studií. Za pomoci zajímavé diskuse s Rolandem Barthesem prací prostupuje otázka života a smrti na rovině díla; je diskutován vztah mezi autorem, textem, čtenářem (i vypravěčem). Diplomant pronikavě spatřuje právě v homérských eposech možnost různověstí a principiální otevřenost, jež je umožněna zvláštností homérského korpusu. Jak vystihuje autor diplomové práce sám na straně 65: „Přitažlivost homérských eposů spočívá v napětí mezi nemožností užít biografii Homéra na jejich určitou interpretaci a nemožností zbavit je jeho jména.“

Práci prostupuje smrtelná perspektiva člověka. Diplomant ve své interpretaci nabízí a rozebírá dialektický vztah mezi bohy a lidmi. Zdánlivě protikladnou perspektivu nesmrtelných bohů a smrtelných lidí rozměňuje. Nesmrtelnost bohů je redefinována „jako možnost nezemřít, případně jako možnost ještě ne (teď) zemřít“ (s. 24) s detailním rozбором pasáží, kde jsou bozi vykresleni jako zranitelní a v posledku i smrtelní. Lidští hrdinové se naopak některými svými vlastnostmi a činy připodobňují bohům a skrz ně se přibližují nesmrtelnosti (např. s. 32). Dialektický vztah mezi nesmrtelnými a smrtelnými diplomant dokresluje antagonistickými či naopak přátelskými (ochranitelskými) vztahy mezi bohy a lidmi (např. s. 37). Diplomant tak sleduje spíše antropocentrický výklad příběhů a ponechává stranou další ze zásadních atributů řeckých bohů, tj. jejich deinetickou sílu, strašlivou a děsivou moc, vzhledem k schopnostem člověka zcela nesouměřitelnou. Člověku se totiž bohové zjevují (a tak jim také je člověk schopen porozumět) v lidské podobě, tím se však jejich přirozenost

nevyčerpává, je jen jednou z mnohých tváří, kterou na sebe mohou vzít. Rozhodnutí diplomanta zdůraznit právě linku života a smrti z lidské perspektivy však takovou redukcí umožňuje.

Za slabší stránku považují příliš popisný charakter některých pasáží z kapitol 3–5. Diplomant zde spíše převypravuje příběhy jednotlivých postav z homérských eposů. Vzhledem k charakteru práce je však zvolený přístup možný. Oponentce by se však zdálo vhodnější tyto kapitoly více prohloubit i za cenu, že bude třeba redukovat množství jednotlivých příkladů jednání vybraných postav. Zdá se, že by zde diplomantovi k prohloubení textu pomohlo, pokud by více zohlednil interpretace sekundárních autorů. Za kapitolou číslo 4 postrádám dílčí závěr, zde se přímo nabízí prezentovat výsledky kapitoly. V závěru práce (kapitola číslo 6) působí poněkud mechanicky číslované členění jednotlivých funkcí homérského pěvce.

Diplomant významně ve své práci přihlíží k řeckému textu (sleduje použité termíny) a jeho překladům do moderních jazyků.

Vzhledem k tématu a celkovému charakteru práce je text práce bez příloh.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autora je na vysoké úrovni. Práce působí kompaktním dojmem a nese silné esejistické rysy, které můžeme pozorovat například na řečnických, záměrně zdůrazněných, otázkách a odpovědích. Objevují jen občasné chyby (stylistické, gramatické, grafické), a proto není nutné, vzhledem k celkovému rozsahu textu, se jimi v posudku zabývat. Autor odkazuje na prameny a sekundární literaturu řádně, s občasnými nejednotnostmi (taktéž je oponent nepovažuje za zásadní). Poznámkový aparát je funkční.

Členění kapitol si zasluhuje zvláštní pozornost. Názvy kapitol 3–5 totiž odrážejí dialektické vztahy, které jsou v práci tematizovány. Členění textu tak neplní jen formální funkci, nýbrž je odrazem hlavních problémů práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

V předložené práci spatřuji svébytné autorské dílo, ve kterém dochází k aktualizaci homérských textů. Jednotlivé příběhy, které diplomant v práci rozebírá, vykreslují nejen vztah starých Řeků ke smrti a životu, ale slouží i jako zrcadlo pro člověka dnešního (i v kritickém smyslu slova, např. s. 36).

Za slabší stránku považují místy příliš popisný charakter některých pasáží z kapitol 3–5, jak již bylo vysvětleno v bodě číslo 2 (obsahové zpracování) tohoto posudku. Naopak za nejsilnější části práce považují kapitoly číslo 1 a 2. Způsob zpracování úvodních kapitol přesahuje úroveň obvyklou v diplomových pracích.

Celkový dojem z práce je velmi dobrý, především z toho důvodu, že utváří zajímavý celek, který sahá daleko nad pouhou práci s prameny a sekundární literaturou. Silnou stránkou jsou vlastní úvahové pasáže, ve kterých diplomant v praxi ukazuje, jak čtenář vždy znovu a nově oživuje (nejen) homérský text. Diplomant se tak v této práci stává sám rapsódem, který nabízí svým posluchačům (čtenářům) znovuoživení mýtických příběhů.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Vyberte si z homérských eposů jednu postavu na základě jejího rozhodnutí, jak se postavit k životu vzhledem k lidské smrtelnosti. Jak jako čtenář dešifrujete onen „na věky nestárnoucí“ pomník (i hrob), který Homér dané postavě vystavěl?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Výborně.

Datum: 20. 5. 2017

Podpis:

